

➤ Welzijn in de praktijk

Wat vindt het grote publiek van onze sector?

Welzijn is de laatste jaren een hot item. Niet alleen binnen de sector worden discussies gevoerd, ook de buitenwacht heeft een mening over het feit dat wij sporten met paarden. Het lijkt een utopie om te hopen dat we het op een dag allemaal met elkaar eens zijn over de definitie wat paardenwelzijn dan precies inhoudt. De belangrijkste stap is vooral, om naast alle discussies, over te gaan tot concrete actie. Door beleidsmakers én door iedere individuele paardenhouder. Oftewel: we moeten met zijn allen welzijn in de praktijk brengen en met elkaar het gesprek aangaan. De uitkomsten van de opinieonderzoeken onder de achterban en overige Nederlanders zijn een mooi startpunt.

Tekst: **CHARLOTTE DEKKER** — Beeld: **ANNIEK DE WIT E.A.**

Respondenten benoemden fokkerij als een van de sectoren die het minste onder druk staat. Merrie- en veulenkeuringen worden, na opfok, als meest paardvriendelijk gezien.

Dat de paardensport onder vuur ligt werd onlangs weer schrijnend duidelijk toen drie actievoerders de piste van Indoor Friesland in kwamen gerend. Op hun ontblote bovenlijven hadden ze leuzen tegen de paardensport geschreven. Hun doel: opkomen voor de paarden, die volgens hen gedwongen worden tot grote prestaties die het welzijn ernstig in gevaar brengen. Steeds vaker zijn hippische evenementen met paarden doel van acties.

Het debat verschuift

We zien enkele maatschappelijke veranderingen. Het debat is niet langer exclusief in handen van dieractivisten of instanties die dierwelzijn hoog in het vaandel

herhaald. De uitkomsten van het onderzoek Publieke Opinie 2022 geven inzicht in de werkelijke opinies en percepties van Nederlanders over het houden van paarden, paardrijden en paardensport. Laten we beginnen met het goede nieuws: het merendeel van de Nederlandse bevolking staat positief tegenover de hippische sector. Toch is dat nog niet meteen een reden tot blijdschap. Het onderzoek 'Publieke Opinie 2022' laat ook een duidelijke trend zien: het aantal voorstanders neemt over de gehele linie af. In 2019 was nog 44% van de respondenten voorstander van de professionele paardensport, gaf 46% neutraal te zijn en 10% tegen. De cijfers in 2022 laten een andere verhouding zien: 37% voorstander, 50% neutraal en 13% tegen-

We vinden het niet aanvaardbaar dat actiegroeperingen feiten verdraaien en misleidende campagnes voeren om de Nederlandse bevolking van hun standpunten te overtuigen.

hebben staan. Ook de landelijke pers geeft steeds vaker ruimte aan items waarin vraagtekens worden gezet bij de paardensport. Denk aan de uitzending van Arjen Lubach met als onderwerp 'Kap met paardensport', of het NOS-item met als titel 'Paardensport: leed of liefde?'. En als de paardensector kritiek krijgt, dan zien we vaak dat men massaal in de verdediging schiet. Want wij weten toch zelf het beste hoe we onze paarden moeten verzorgen? Dat kan zo zijn, maar wij gaan er niet over of wij over tien of twintig jaar nog topsport met paarden kunnen bedrijven. Dat doet de maatschappij. En als de publieke opinie zich tegen de paardensport keert, en sponsors zich terugtrekken van de Olympische Spelen als daar nog paardensport op het programma staat, en de topsport krimpt of zelfs verdwijnt, dan hoeven de Nederlandse fokkers ook geen sportpaarden meer te fokken. Dat is de harde realiteit. Ook al fokken we nu de beste paarden van de wereld.

Wat vindt Nederland?

In 2019 is het voor het eerst onderzoek gedaan naar hoe Nederlanders denken over de paardenhouderij en paardensport. In opdracht van stichting HIP, in samenwerking met de leden van het Trendpanel Paard waarin het KWPN participeert, is in 2022 dit onderzoek

stander. Het stille midden en de tegenstanders groeien ten koste van de groep positief betrokken Nederlanders.

Naast de trendanalyse is er ook een clusteranalyse gemaakt. Uit het onderzoek komen duidelijk twee clusters naar voren: de groep kritisch afzijdigen (70,3%) en de groep positief betrokkenen (29,7%). Het valt op dat de twee groepen sterk verschillen in demografische gegevens. De groep kritisch afzijdigen woont vooral in stad en sterk verstedelijkt gebied. Het positief betrokken cluster woont vooral op het platteland en is over-

LEES HET ONDERZOEK

Wilt u de uitkomsten van het onderzoek naar de mening van de achterban nader bestuderen?

Scan dan de QR-code en kom er achter hoe paardenliefhebbers denken over welzijn en welke verschillen in opvatting er tussen verschillende paardensportliefhebbers onderling bestaan.

vertegenwoordigd in de leeftijdsgroepen 55 jaar en ouder. De kritische groep afzijdigen is vooral sterk vertegenwoordigd in de leeftijdsgroep van 18 tot en met 44 jaar. Toch hebben beide groepen één gedeeld belang: we vinden het niet aanvaardbaar dat actiegroeperingen feiten verdraaien en misleidende campagnes voeren om de Nederlandse bevolking van hun standpunten te overtuigen (Bron: Hippische Monitor 2022). De uitkomsten zijn te vinden in de publieksversie die binnenkort wordt gepubliceerd op onze website.

Wat vindt de paardensector?

De bal ligt dus bij onszelf, de hippische sector in al zijn verscheidenheid. Het spreekt voor zich dat wij allemaal altijd het paardenwelzijn voorop moeten zetten. En dat we vooral aan de buitenwereld laten zien wat we doen en waarom we het zo doen. Bekend maakt immers

leveren krijgt de laagste prioriteit. Verder valt op dat hoe meer financieel gewin er in het spel is, hoe kritischer men is op een bepaald onderdeel. Zo scoort de handel hoog en fokkerij laag op de vraag welke onderdelen onder druk staan. Bij de vraag of de maatschappij (mensen buiten de sector) een goed beeld heeft van paardenwelzijn, denkt 69,6% dat dat zeker niet tot zeer zeker niet het geval is. Daarbij vindt een groot deel dat dierenbeschermingsorganisaties vaak hun doel voorbijschieten. Het gaat volgens de respondenten vooral om het verbeteren van paardenwelzijn in plaats van het verbieden van activiteiten met paarden dat dierenbeschermingsorganisaties vaak nastreven. Ook vindt een groot deel dat acties van dierenbeschermingsorganisaties soms te extreem en pijnlijk zijn. Ook van dit onderzoek wordt een samenvatting gepubliceerd op de KWPN-website.

De vraag vanaf welke leeftijd we paarden onder het zadel of aangespannen kunnen testen leeft onder onze achterban.

bemind. Om te weten te komen hoe paardenliefhebbers zelf denken over paardenwelzijn hebben FNRS, KNHS, LTO Nederland en het KWPN de handen ineen geslagen en begin dit jaar een onderzoek over paardenwelzijn bij hun leden uitgezet. Met succes, want ruim 4.000 mensen vulden de vragenlijsten in, waarvan ruim 1.400 KWPN-leden. Dit maakt het onderzoek representatief voor de sector. Uit de enquête blijkt dat 99,0% van de respondenten welzijn belangrijk tot zeer belangrijk vindt, waarvan 43,1% vindt dat de paardensector welzijn als prioriteit ziet. Een fysiek gezond paard krijgt de hoogste prioriteit, optimale prestaties

Focus op fokkerij

De respondenten zijn ook gevraagd naar hun mening over de mate van paardvriendelijkheid van de paardenfokkerij. Eerder al hadden de respondenten de fokkerij genoemd als een van de sectoren die het minste onder druk staat. Opfok wordt als meest paardvriendelijk gezien, gevolgd door veulen- en merriekeuringen. Het inzetten van oude fokmerries wordt als meest onvriendelijk gezien. Respondenten geven aan de hengstenselecties met vierjarigen vriendelijker te vinden dan met driejarigen. De respondenten zijn ook gevraagd naar de mate van paardvriendelijkheid van nieuwe voortplantingstechnieken, zoals embryo-transplantatie en ICSI/OPU. Het merendeel van de respondenten had hier geen duidelijke mening over of was niet bekend met de technieken. Kijken we uitsluitend naar de KWPN-respondenten? Dan is een overgrote meerderheid (85,6%) het zeer eens tot eens met de stelling: 'Er moet een minimale leeftijd van drie jaar gelden voor fokpaarden om deel te nemen aan aanlegtesten en competities onder het zadel of aangespannen.' Met de stelling 'Er moet een minimale leeftijd van drie jaar gelden voor fokpaarden om deel te nemen aan selectieprocedures' is driekwart van de KWPN-respondenten het (zeer) eens. 67,5% oftewel twee derde van de

WEBINAR OVER WELZIJN

Op maandagavond 12 december organiseert het KWPN een online webinar over paardenwelzijn in de praktijk, waarin we het onder meer hebben over de uitkomsten van deze enquête en de aanspreekcultuur. U kunt dit webinar gratis bijwonen. Aanmelden kan door het scannen van deze QR-code.

De leeftijd waarop we jonge paarden testen, moeten we in internationaal verband op de WBFSH-agenda zetten, waarbij we niet de feiten uit het oog moeten verliezen.

KWPN-respondenten is het eens of zeer eens met de stelling dat het trimmen van tasharen verboden moet worden bij deelname aan stamboekactiviteiten. Dat we deze uitkomsten serieus nemen, blijkt uit het feit dat het verbod op het scheren van tast- en oorharen is ingevoerd, waar vanaf 2023 op gehandhaafd wordt.

Hoe verder?

We kunnen concluderen dat paardenwelzijn prioriteit heeft in de sector en ook bij u als KWPN-lid. Maar hoe nu verder? Het KWPN publiceerde dit jaar het Beleidsplan Welzijn Paard met onderwerpen als transparantie en voorlichting, het verbod op scheren van tasharen en oren, de minimale leeftijd voor deelname aan selecties, toezicht op het losrijden bij sportrubrieken, voortplantingstechnieken en de aanspreekcultuur. Welzijn is een doorlopend proces, en veel onderwerpen behoeven nader onderzoek. De minimumleeftijd waarop paarden onder het zadel of aangespannen getest kunnen worden, is een onderwerp dat bij onze achterban leeft. Dit is een onderwerp dat we in internationaal verband op de agenda van de WBFSH moeten zetten om met alle aangesloten stamboeken tot een gezamenlijk standpunt te komen. Tevens moeten we hierbij wel de feiten duidelijk hebben. Overduidelijk moge zijn dat overbelasting op jonge leeftijd absoluut onwenselijk is. Eerder onderzoek door inspanningsfysioloog dr. Carolien Munsters geeft aan dat de belasting van de hengsten in het verrichtingsonderzoek absoluut verantwoord is, er is dus geen sprake van overbelasting. En

onlangs publiceerde het Selle Français een onderzoek waaruit blijkt dat paarden die als twee- of driejarige hebben deelgenomen aan vrijspringen of vrijbewegen vaak tot op hogere leeftijd in de sport actief zijn. Uiteraard kan het zijn dat aspecten van de vroege selectie op kwaliteit hierop van invloed is. Maar het toont aan dat veel van dit soort zaken niet zwart-wit te beoordelen zijn. Nader onderzoek is dus gewenst.

Inspireer elkaar

Maar essentieel is dat we met z'n allen kritisch blijven op paardenwelzijn, we met elkaar de welzijnsregels naleven en elkaar aanspreken op dat wat fout gaat of beter kan. Uit de enquête bleek dat er ook binnen de sector verschillen van inzichten zijn op een aantal onderwerpen, die met name ingegeven lijken te zijn door weinig kennis over wat ieder met zijn paarden doet. Er bestaat een verschil in beleving tussen fokkers, hobbymatige, professionele of manegeruiters en instructeurs en ondernemers. Ga dus vooral met elkaar in gesprek. Inspireer elkaar en leer van elkaar. En in het kader van 'bekend maakt bemind' kunnen we ieder voor zich uitdragen wat de paardenfokkerij en -sport zo mooi maakt, en waarom we doen wat we doen. En laten we vooral het gesprek blijven voeren over welzijn, om zo samen te zorgen voor een mooie toekomst voor onze sector. Ieder voor zich, én met z'n allen. Want hoe verschillend we soms ook denken over allerlei onderwerpen, we hebben één gezamenlijke passie én belang: blijven genieten van sport en fokkerij. •